

Werfbaas

7025

REFERENTIE
Werfbaas 7025

BETREFT
Beroepsbeschrijving

PAGINA
1 van 7

1. Algemeen

De werfbaas is vooral in dienst van grotere bedrijven. Kleine bedrijven hebben meestal geen vast personeelslid in dienst voor de werf die de opslag van gereedschap, apparatuur, voorraden materiaal en het materieel beheert.

2. Werkzaamheden

De hoofdtaak van de werfbaas is het beheren, uitgeven en innemen van gereedschap, materieel en bouwmaterialen. Administratie, opslag, uitgifte, logistiek en milieuzorg vormen hierbij onderdelen. Hij zorgt voor orde en netheid, toezicht op en begaanbaarheid van de werf. Daarnaast verzorgt hij klein onderhoud van gereedschap en materieel. Veelal zijn deze taken gekoppeld aan het onderhoud en reparatie van machines en gereedschappen. Dit betreft voornamelijk kleine onderhoudsbeurten en reparaties. Als grotere of specifieke werkzaamheden aan machines en gereedschappen moeten worden uitgevoerd, worden deze door monteurs verricht of uitbesteed aan gespecialiseerde bedrijven. Het werk vraagt een grote mate van zelfstandigheid.

3. Werkomstandigheden

De werkomstandigheden zijn sterk afhankelijk van de grootte van het bedrijf en de aard van de werkzaamheden van het bedrijf in de B&U of GWW- sector. De werf is voor opslag van materieel, apparatuur en bouwmaterialen. Deze opslag is meestal in de open lucht, loods of onder een overkapping. Het werk van de werfbaas is plaatsgebonden. Soms zal vanaf de werf of uit het magazijn naar de bouwplaatsen worden gegaan om spullen te brengen die acuut nodig zijn. In principe wordt het materiaal, materieel, apparatuur of gereedschap via een vrachtwagen of bedrijfswagen naar de bouwplaatsen vervoerd. De werfbaas zal de juiste spullen moeten verstrekken. Tevens dient hij het overzicht te hebben op welke bouwplaatsen het gereedschap, apparatuur, hulpmiddelen en materieel zijn. Hij zal veel contact hebben met uitvoerders en voormannen om tot een goede planning bij het inzetten van materieel, apparatuur, gereedschap en hulpmiddelen te komen. Daarnaast heeft hij contact met leveranciers en chauffeurs die materialen brengen of halen. Hierbij werkt hij in de buurt van bedrijfsintern verkeer bij het laden en lossen en soms bij hijs- en transportmaterieel. Bij transport op de werf wordt ook gebruik gemaakt van een heftruck, autolaadkraan, verreiker, kraan of shovel, etc. Hij zorgt voor het juist laden en lossen en voor een juiste en stabiele opslag of stapeling van

materialen op de werf. Bij transport naar bouwplaatsen zorgt hij voor een goede borging of schoring. Op de werf is meestal een werkplaats waar soms hout- en/of metaalbewerking plaatsvindt en waar zonodig materieel wordt onderhouden of gerepareerd. De werfbaas heeft ook te maken met de opslag van toxische stoffen en van chemisch (verontreinigd) bouwafval van zeer diverse aard. Op de werf zijn vaak ook afval containers voor gescheiden inzameling van (chemische-) afvalstoffen en bouwafval. De opslag van gevaarlijke stoffen, dieselolie, smeerolie, vetten enz., is meestal in een aparte aangepaste ruimte van de werkplaats. De voorraad gascilinders is meestal buiten tegen de werkplaats in een met een hek afgesloten ruimte.

3.1 Fysieke belasting

Het werk van de werfbaas is fysiek belastend. Het werk wordt afwisselend lopend, staand en zittend zowel binnen als buiten uitgevoerd. Zwaardere fysiek belastende taken, zoals het tillen van zware onhandelbare materialen en apparatuur worden afgewisseld met minder belastende taken zoals zittend administratief werk. Piekbelastingen doen zich voor bij het laden en lossen van vrachtwagens. Deze werkzaamheden moeten vaak in een kort tijdsbestek worden uitgevoerd. Veel materiaal, gereedschappen, apparatuur en materieel wordt handmatig verplaatst. Voor grote en/of zware voorwerpen wordt een heftruck of verreiker ingeschakeld. Tillen, dragen, duwen en trekken van materiaal en materieel levert een grote lichamelijke belasting, die vooral wordt veroorzaakt door de gewichten en afmetingen van het materiaal en/of materieel. Bij administratief- en beeldschermwerk wordt vaak langdurig in dezelfde houding gewerkt. Bij onderhoud en/of reparatie wordt vaak in gebogen houding, boven het hoofd en in een gebogen geroteerde houding gewerkt. Reparaties moeten soms op slecht toegankelijke plaatsen in of onder een machine worden uitgevoerd. Het sleutelen aan een machine in knielende of liggende houding met de armen boven schouderhoogte geeft een statische belasting.

3.2 Werkstress

De werfbaas wordt regelmatig geconfronteerd met situaties waarbij direct actie wordt verwacht. Uitvoerders op een bouwplaats of klanten hebben bijvoorbeeld materiaal en/of materieel nodig om verder te kunnen werken. Het leveren van bepaald materiaal en materieel wordt vrijwel altijd onder hoge tijdsdruk verricht en belast daardoor de werfbaas. Als dit niet snel genoeg gebeurt dan kunnen de gedupeerde uitvoerders, klanten of werknemers hierover geïrriteerd raken. Het onvermogen te kunnen voldoen aan de wensen van anderen kan stress gevoelens veroorzaken. Daarnaast kan werkdruk ontstaan door vertraging van anderen (leveringen), oponthoud door storingen, krappe tijdsplanning en onregelmatige werktijden.

3.3 Geluid

De werfbaas heeft vooral hinder van lawaai op los- en laadplaatsen van vrachtauto's, de heftruck, verreiker, kraan of shovel. De werfbaas zal t.b.v. projecten in overleg met de voorman of uitvoerder bouwstoffen, materiaal en materieel verzamelen en laden op de daarvoor bestemde transportmiddelen. Bij laden en lossen op de werf worden kranen, autolaadkranen, verreikers en vaak vorkheftrucks gebruikt, hierbij is blootstelling aan lawaai. Bij onderhoud en reparaties wordt hij blootgesteld aan lawaai van machines en gereedschappen (houtbewerking, slijpmachine, lasapparatuur, etc.). De gemiddelde lawaai-blootstelling van de werfbaas is 85- 92 dB(A). Gezien de geluidsniveaus is er kans op het ontstaan van gehoorschade, en moeten gehoorbeschermingsmiddelen beschikbaar worden gesteld. Maatregelen ter verlaging van de geluidsniveaus zijn volgens de wet, indien redelijkerwijze mogelijk, verplicht bij geluidsniveaus boven 80 dB(A); werknemers zijn verplicht gehoorbescherming te dragen bij geluidsniveaus boven 85 dB(A).

3.4 Trillingen

De werfbaas kan tijdens zijn werk zo nu en dan worden blootgesteld aan hand-armtrillingen en aan lichaamstrillingen. Hand-armtrillingen komen voor bij gebruik van boormachine, slijpmachine en ander gereedschap.

De gemiddelde effectieve versnelling voor een boormachine, slijpmachine en slagmoersleutel zijn respectievelijk 6,8 en 6,4 m/s². Bij herhaalde langdurige blootstelling aan dergelijke trillingen is het optreden van "dode" vingers (white-finger syndrome) en/of gewrichtsaandoeningen, niet uit te sluiten. Lichaamstrillingen kunnen optreden tijdens het rijden met een heftruck. In verband met de gevoeligheid van de mens voor langdurige blootstelling aan trillingen en schokken in het laagfrequente gebied van 1-20 Hz, is het van groot belang trillingen en schokken zoveel mogelijk en zo dicht mogelijk bij de bron te dempen.

3.5 Klimaat

De werfbaas wordt blootgesteld aan klimatologische factoren bij buitenwerk en aan temperatuurwisselingen door afwisselend binnen- en buitenwerk. Bij buiten werk op de werf is ter bescherming tegen weersinvloeden het dragen van daarop afgestemde kleding belangrijk. Het verrichten van werk in slechte weersomstandigheden (kou, tocht, vocht) kan oorzaak zijn van klachten met betrekking tot het bewegingsapparaat. Bij het lossen of laden kan er sprake zijn van wisselende temperaturen en tocht. Koude, warmte en tocht kunnen een extra risico vormen voor de gezondheid. Het klimaat in zijn kantoor of de werkplaats is meestal redelijk constant.

3.6 Toxische of hinderlijke stoffen

De werfbaas heeft relatief weinig klachten over stof en blootstelling aan toxische stoffen. Hij komt bij zijn werk wel in aanraking met een aantal materialen en stoffen, die componenten kunnen bevatten die hinderlijk of schadelijk voor de gezondheid kunnen zijn. Bij stof ruimen, schoonvegen of schoonmaken van de werf kan hij blootgesteld worden aan stof van kwartshoudende materialen. Dit kan leiden tot concentraties respirabel kwarts in de lucht die de MAC-waarde overschrijden. Kwartsstof is opgenomen in de lijst van kankerverwekkende stoffen en er geldt een MAC-waarde van 0,075 mg/m³. Dat is een erg lage waarde die al snel wordt overschreden. Blootstelling aan concentraties kwartsstof boven de MAC-waarde kan stoflongen (silicose) en mogelijk longkanker veroorzaken.

Blootstelling aan kwartsstof moet vermeden worden. Bij transport op de werf en bij laden en lossen, kan de werfbaas blootgesteld worden aan dieseluitlaatgassen van motorvoertuigen. Ook kan hij blootgesteld worden aan uitlaatgassen van motoren en machines als deze proefdraaien na onderhoud of reparatie. In dieselrook zijn kankerverwekkende stoffen aanwezig (o.a. polycyclische aromatische koolwaterstoffen). Daarom moet de blootstelling aan dieselrook zoveel mogelijk worden beperkt.

Andere stoffen waar hij mee werkt zijn reinigings-, ontvettings- en schoonmaakmiddelen en afgewerkte olie. Blootstelling aan dergelijke toxische stoffen kan op verschillende manieren plaatsvinden: via de mond (door met verontreinigde handen te eten of te roken), via de huid (door contact met reinigingsmiddel) of via inademing (van vluchtige bestanddelen). Blootstelling van de huid aan reinigings- en/of ontvettingsmiddelen (onder meer trichloorethyleen) kan leiden tot ontvetting van de huid en tot eczeem, en tot opname van toxische stoffen in het lichaam. Inhalatie van vluchtige bestanddelen uit schoonmaakmiddelen (ammoniak, oplosmiddelen) kan leiden tot irritatie van ogen en luchtwegen. Ook kunnen vluchtige bestanddelen via inademing in het lichaam worden opgenomen. Afgewerkte motorolie en andere soorten olie, zowel minerale als synthetische, bevatten componenten die bij veelvuldige blootstelling (zowel door inademing als door huidcontact) kunnen leiden tot schade aan de gezondheid.

3.7 Verlichting

Het werk vindt afwisselend binnen in het kantoor en werkplaats of in de buitenlucht op de werf plaats. Bij werkzaamheden binnen is daglicht vaak onvoldoende en moet met kunstlicht worden gewerkt. De verlichting is daar over het algemeen geen probleem. Een overdaad aan licht, bijvoorbeeld door schittering via het werkblad van het bureau, kan belastend zijn voor de ogen. Bij beeldschermwerk zal ook moeten worden voorkomen dat reflectie op

het beeldscherm ontstaat. Een goede opstelling van het beeldscherm kan hinderlijke reflectie voorkomen. Buiten is men dan afhankelijk van de weersomstandigheden voor de verlichting. Vooral 's winters in de ochtenduren kan het nog te schemerig zijn om er goed bij te kunnen werken. Bij werken in de schemering moet worden bijgelicht. Slechte verlichting bemoeilijkt het uitvoeren van het werk bij intern transport en opslag op de werf en bij het laden en lossen. Het kan bovendien leiden tot onveilige situaties.

3.8 Hygiëne

De hygiënische situatie is voor de werfbaas over het algemeen goed. De werf heeft of zelf de faciliteiten (was-, kleedgelegenheid, toilet- en schaftvoorzieningen) of maakt gebruik van de faciliteiten van andere afdelingen van het bedrijf. Goede hygiënische voorzieningen zijn noodzakelijk en wettelijk voorgeschreven. Op gedeeltes van de werf kan in verband met de daar opgeslagen stoffen of materialen een rook-, eet-, en/of drinkverbod gelden.

3.9 Veiligheid

Over het algemeen zijn de veiligheidsrisico's op de werf minder dan op een bouwplaats. Vallen, struikelen en uitglijden komt voor door slechte begaanbaarheid, natte, gladde vloeren en een rommelige werf of door te weinig ruimte en te smalle looppaden en transportwegen. Er is aanrijdgevaar bij laden en lossen en bij intern transport en opslag op de werf. Bij hijswerk en intern transport kunnen materialen vallen. Dit kan ook gebeuren bij onjuiste opslag op stellingen. De opslag van stoffen, materialen en (gevaarlijk) bedrijfsafval moet in verband met veiligheid en milieu en brand- en explosiegevaar goed zijn en voldoen aan de voorschriften. Onderhouds- en reparatiewerkzaamheden waarbij met sterkstroom wordt gewerkt, of met draaiende machines of gereedschap en onvoldoende verlichting kunnen tot ongevallen leiden. Op de werf aanwezige kranen en machines mogen uitsluitend door machinisten worden bediend.

3.10 Persoonlijke beschermingsmiddelen

Bij stof ruimen, schoonvegen of schoonmaken van de werf als het mogelijk is eerst bevochtigen of wegzuigen en anders ademhalingsbescherming met P2-filter gebruiken. Draag bij opruimen van kwartshoudend stof ademhalingsbescherming/ masker van P3-kwaliteit (zie PISA 02-07). Het dragen van gehoorbescherming (autoplastieken of goed dempende oorkappen) wordt aangeraden op de los- en laadplaats en bij werken met gereedschappen of machines die hoge geluidsniveaus produceren of als men in de buurt werkt van lawaaibronnen (bijvoorbeeld draaiende vrachtauto's of machines). Gehoorbescherming is verplicht bij blootstelling boven 85 dB(A). Bij werk binnen kraanbereik of waar kans is op vallende voorwerpen, materialen is het dragen van een veiligheidshelm (NEN-EN 812) verplicht.

Om verwonding te voorkomen is het dragen van werkhandschoenen NEN-EN 388 aanbevolen. Tijdens het werken met reinigingsmiddelen, ontvettingsmiddelen en (afgewerkte) olie moeten werkhandschoenen gedragen worden die gemaakt zijn van nitrilrubber, neopreen of een combinatie van kunststoffen (chemicaliën bestendig) met katoenen binnenvoering en halflange kap. Deze handschoenen moeten van binnen schoon zijn evenals de handen. Ze mogen niet langer gedragen worden dan de doorslagtijd (door leverancier aangegeven). Op deze manier kan voorkomen worden dat de toxische stoffen inwerken op de huid. Naast handschoenen dient waar nodig beschermende kleding te worden gebruikt om aanraking van de huid of privé-kleding met toxische stoffen te voorkomen. Bij het werken met olie, reinigings- of ontvettingsmiddelen wordt tevens het dragen van een veiligheidsbril aangeraden. Het dragen van veiligheidsschoenen of -laarzen met stalen neus en tussenzool voorzien van code S5 (S3 voor de schoenen) NEN-EN 345 is voor de werfbaas aan te bevelen. Werkkleding is nodig in de werkplaats en bij buitenwerk. Meestal is een katoenen overall geschikt en wanneer nodig in combinatie met een body warmer. Werkkleding aanpassen aan seizoenen. Ademende en waterdichte werkkleding bij slecht, nat en koud weer.

3.11 Beroepsgebonden aandoeningen

De klachten van de werfbaas wijken op sommige punten af van de klachten van het overige CAO- personeel. Klachten over lichamelijke belasting, lawaai, trillingen en toxische stoffen komen bij de werfbaas relatief weinig voor.

3.12 Maatregelen en oplossingen

Aandacht besteden aan inrichting werf, opslagplaatsen, opslag gevaarlijke stoffen, werkplaats, kantoor, de kantine en andere werkplekken, opslag chemisch afval, gescheiden opslag bouwafval, etc. Zie AI-blad nr. 14; Bedrijfsruimten, inrichting, transport opslag. Werf, kantoor, werkplaats, laad- en losplaatsen opgeruimd en vrij van obstakels (laten) houden evenals de looppaden en transportwegen. Afval direct verwijderen en niet laten slingeren. Zorg bij de opslag van materialen voor een stabiele ondergrond, goede stellingen, zorgvuldige stabiele stapeling van materialen, voor borging en zo nodig schoring.

Opslag van hout, plaatmaterialen, stenen en blokken, etc. kan het best goed afgedekt en/of overkapt. Zorg voor goede opslagvoorziening voor opslag gevaarlijke stoffen en van stoffen met brand en explosiegevaar (zoals verven, lakken, lijmen, kitten, vulmiddelen, ontkistingsmiddelen, reinigingsmiddelen, wegenbouwmaterialen, dakdekmaterialen, oliën, vetten), volgens richtlijn CPR 15-1. Zie voor juiste opslag de voorschriften op de verpakking. De gevaarlijke stoffen moeten voorzien zijn van etiketten met symbool. Beperk hoeveelheid gevaarlijke stoffen. Gescheiden opslag van middelen die onderling kunnen reageren is verplicht. Geen lekkende of open verpakkingen opslaan. De opslagplaats voorzien van slot en veiligheidsinstructie. Naast de ingangen moeten brandblusmiddelen zijn geplaatst. Op de toegangsdeuren moeten EHBO- en brand-instructieborden zijn gemonteerd. Gebruik hier explosie veilige apparatuur en verlichting. Geen vuur, geen vonken en niet roken bij de opslag.

Afvalcontainers voor gevaarlijk bedrijfsafval duidelijk markeren met dezelfde symbolen en waarschuwingssinnen als op de verpakking van de middelen. Afvalcontainers met voetbediening gebruiken en deze plaatsen in lekbakken. Ook milieugevaarlijke stoffen dienen in een lekbak te worden opgeslagen. Gemorste vloeistof opvangen en verwijderen. Om de fysieke belasting te verminderen zal zoveel mogelijk gebruik gemaakt moeten worden van hulpmiddelen; dit geldt in het bijzonder voor het tillen van zware voorwerpen. Op de werf is het vaak mogelijk om materiaal en materieel te verplaatsen met mechanische hulpmiddelen. Gebruik een kraan, verreiker, autolaadkraan of heftruck.

Op de werf en/of in de werkplaats; een elektro loopkat, rails, vacuümapparatuur (op accu), verrijdbare heftafels, kantelwagen, elektrische palletwagen of -stapelaar, rollenbanen, gasflessen-wagen, etc. Geluidarme apparatuur, materieel en gereedschap gebruiken en zo nodig gehoorbescherming dragen. Gehoorbescherming verplicht bij blootstelling boven 85 dB(A). Bij vernieuwing van machines, apparatuur en gereedschappen moet de voorkeur gegeven worden aan geluids-, en trillingsarme typen.

Om lichaamstrillingen te beperken de werf, terrein en transportwegen zo nodig egaliseren. Op de werf rustig rijden. Trillinggedempte ergonomisch ontworpen heftruck, machines inzetten en aanschaffen. Let daarbij op een goede cabine ergonomie en trillingsarme cabine. De stoelen goed afveren of van betere demping voorzien. Trillingsarm gereedschap verdient de voorkeur boven ongedempte apparatuur. Toepassen van antivibratie handgrepen en/of demping van de terugslagkracht kan een aanzienlijke reductie van trillingen boven 100 Hz leveren. Veel pneumatisch en elektrisch gereedschap veroorzaakt een hoge trillingsbelasting, waardoor er volgens de normen slechts gedurende een beperkt aantal uren per dag mee mag worden gewerkt.

Kies bij materialen, producten en gevaarlijke stoffen het minst schadelijke product (zie etiket). Gebruik voor de keuze en advies aan collega's het Productgroep Informatie Systeem Arbow (PISA), (zie www.arbow.nl) en/of vraag veiligheidsinformatiebladen op bij leverancier van materialen/ producten. Neem ook de veiligheidsvoorschriften en

bedrijfsinstructies in acht. Zorg bij het werken met of verwerken van dergelijke producten altijd voor goede ventilatie. De werfbaas zal voorgelicht en geïnstrueerd moeten worden over de risico's van stof, kwartshoudend stof, dieselrook en de risico's van gevaarlijke stoffen zoals reinigings- en ontvettingsmiddelen en over de manier van werken met deze middelen. Hierbij moeten ook preventie van risico's, maatregelen en het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen aan de orde komen (zie 3.10). Waar mogelijk dient gebruik te worden gemaakt van reinigings- en ontvettingsmiddelen met een zo gering mogelijk gehalte aan toxische stoffen en/of een andere werkmethode met minder blootstelling.

Als in de werkplaats op de werf hout- of metaalbewerking plaatsvindt moet goede luchtverversing, ventilatie en afzuiging aanwezig zijn. Naast de ingangen moeten brandblusmiddelen zijn geplaatst. Op de toegangsdeuren zijn EHBO- en brand-instructieborden gemonteerd. Om blootstelling aan uitlaatgassen van machines en materieel te verminderen dienen uitlaten van materieel voldoende hoog te zijn, zo nodig verlengen naar boven. Het onderhoud en afstelling motoren dient volgens schema plaats te vinden. Uitlaat van de werknemer af, afstand werknemer – bron vergroten. Op de werf en op laad- en losplaatsen motoren niet onnodig laten draaien. Zie: "Aanpak dieselmotoremissies" een publicatie van Arbouw.

Om aanrijdgevaar te voorkomen de omgeving van laad- en losplaatsen markeren en afzetten. Zorg dat de verkeersregels rond laad- en losplaatsen duidelijk zijn. Laat de veiligheidsvoorschriften en bedrijfsinstructies in acht nemen, zorg zo nodig voor toezicht. De werf en laad- en losplaatsen voorzien van juiste, veilige afzettingen, bebording en bebakening. Achteruitrijdverlichting en zwaailicht op materieel. Voorzie voertuigen, materieel van achteruitrijdbeveiliging zoals geluidssignalen of zo nodig van Tv-camera en monitor, sensoren en/of blokkeringsysteem. Zorg zelf zoveel mogelijk voor het juist laden en lossen en voor goede borging, schoring bij transport, of zorg voor voldoende toezicht.

Voor werfpersoneel is het belangrijk dat zij hun handen goed kunnen schoonmaken. Goede zeep en warm stromend water zijn in veel gevallen toereikend om de handen goed schoon te maken. Naast goede huidreiniging is huidverzorging (handcrème) en huidbescherming door middel van handschoenen van belang.

Werfbaas

	Belastingsgrafiek			
	4	3	2	1
Staan	1		X	
Lopen	2		X	
Traplopen / op ladders klimmen	3	X		
Zitten	4		X	
Werken in gebogen houding	5		X	
Knielen / kruipen /hurken	6		X	
Klimmen / klauteren	7	X		
Tillen	8		X	
Werken met voetschakelaar / pedalen	9		X	
Armbelasting	10		X	
Lichamelijke belasting	11		X	
Lawaai	21		X	
Trillingen: lichaam	22			X
Trillingen: handen / armen	23		X	
Belasting ademhalingswegen	24		X	
Belasting huid	25			X
Natte werkomgeving / werkproces	31	X		
Buitenklimaat	32		X	
Werken op hoogte	41		X	
Werken met sterkstroom/hogspanning	42		X	
Werken met ovens / ketels / branders	43		X	
Werken met draaiende machines	44		X	
Werken bij verkeer	45		X	
Piekbelasting	51	X		
Overwerk / werken in tarief	52		X	
Visus	61		X	
Kleuren zien	62		X	